

Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

IV. évfolyam – 2010. évi 3. szám

Tartalom

Bevezető	2
Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói	3
A helyi önkormányzatok és társulásaiak zárszámadása	3
A kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályozása	10
A települési szilárd hulladék kezelésére irányuló közszolgáltatás díjának megállapítása	11
Módosult a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény	14
Hatósági Főosztály tájékoztatói	15
Meggzúnt-e a méltányosság a Ket. novella hatálybalépése óta?	15
A jegyzői birtokvédelmi eljárás, ha a birtokláshoz való jog is vitás	16
A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény változásai a 2009. évi CXXXVI. törvény nyomán	18
A tűzvédelmi szakhatósági közreműködés az építésügyi hatósági eljárásokban	21
Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói	23
Hirdetményi úton történő közlés a szociális- és egyes gyámhatósági ügyekben	23
Területi államigazgatási szervek tájékoztatói	25
Tájékoztató a 2010. évi Általános Mezőgazdasági Összeírásról	25
Információk elérhetőségekről, változásokról	27
Jegyzői változások Békés megyében (2010. március)	27

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy Hivatalunk Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is aktuális témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Szakmai tájékoztatót teszünk közzé a helyi önkormányzatok és társulásaik zárszámadására vonatkozó fontosabb rendelkezésekről, valamint a kedvtelésből tartott állatok tartására vonatkozó új szabályokról.

Ismertetjük a települési szilárd hulladék kezelésére irányuló közszolgáltatás díjának megállapítása során figyelembe veendő szabályokat.

Felhívjuk a figyelmet a polgármesterek öregségi nyugdíja és közszolgálati járadéka jogosultsági feltételeinek bővülésére.

Segítséget kívánunk nyújtani a hatósági jogalkalmazó tevékenységhez a Ket.-ben szabályozott méltányossági lehetőségek kiemelésével, valamint a jegyzői birtokvédelmi eljárásról készített anyagunkkal.

Felhívjuk a figyelmet a szabálysértési törvény változása nyomán a legfontosabb, az önkormányzati szabálysértési hatóságokat is érintő változásokra.

Számba vesszük azokat az esetköröket, amikor a tűzvédelmi szakhatósági közreműködésre van szükség az építésügyi hatósági eljárásokban.

Elemezzük a hirdetményi úton történő közlésre vonatkozó szabályok érvényesülését a szociális- és egyes gyámhatósági ügyekben.

Közzétesszük a Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatóját a 2010. évi Általános Mezőgazdasági Összeírásról.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

Szeged, 2010. április 1.

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói

A helyi önkormányzatok és társulásai zárszámadása

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) értelmében a helyi önkormányzatoknak, a kisebbségi önkormányzatoknak, valamint az önkormányzatok társulásainak éves beszámolót (zárszámadást) kell elfogadniuk, melynek határideje a költségvetési évet követő 4. hónap vége, azaz április 30.

A zárszámadási rendeletek, határozatok korábbi években végzett jogszerűségi vizsgálata során hivatalunk több esetben találkozott visszatérően felmerülő kérdésekkel, melyek közül néhányra szeretnénk felhívni a figyelmet.

I. A zárszámadásról szóló önkormányzati rendelet megalkotása

1. A képviselő-testület a költségvetés végrehajtásáról (zárszámadásról) rendeletet alkot. (Áht. 82. §)

A rendelettervezet előterjesztésének minden évben „**a költségvetési évet követő 4 hónapon belül**”, azaz április 30. napjáig kell megtörténnie a törvény alapján.

Az előkészítés során figyelembe kell venni az alábbiakat:

- A pénzügyi bizottság (amennyiben van) véleményezi az éves beszámoló tervezetét. (Ötv. 92. § (13) bekezdés a) pont)
- Bár jogszabályi kötelezettség – a költségvetéstől eltérően – a vélemények csatolására nincs (sem a pénzügyi bizottság, sem az SZMSZ szerint véleményezésre köteles bizottságok esetében), célszerű, ha a testület elé kerülő előterjesztésnek (ezáltal a jegyzőkönyvnek) a részét képezi a bizottságok, más szervek által adott véleményezési dokumentáció.

2. A polgármester a tárgyévre vonatkozó – külön jogszabályban meghatározott – **éves ellenőrzési jelentést**, valamint az önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést – a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg – a képviselő-testület elé terjeszti. (Ötv. 92. § (10) bekezdés)

A belső ellenőrzési jelentés elfogadása határozattal történik. Fontos követelmény, hogy ugyanazon az ülésen tárgyalja a testület, amelyiken a zárszámadási előterjesztés is beterjesztésre kerül. Hangsúlyozandó, hogy a belső ellenőr által az adott évben készített jelentések (pl. intézmény vonatkozásában) természetesen évközben is tárgyalhatók. A zárszámadás időszakában egy éves összefoglaló jelentés elfogadására van szükség.

Az előterjesztéshez csatolandó anyagok

3. A jegyző által elkészített zárszámadási rendelet-tervezet, valamint külön törvény szerinti **könyvvizsgálói záradékkal ellátott** egyszerűsített tartalmú – a helyi önkormányzat és intézményei adatait összevontan tartalmazó – éves pénzforgalmi jelentést, könyvviteli mérleget, pénzmaradvány-kimutatást és eredmény-kimutatást a polgármester a költségvetési évet követő 4 hónapon belül terjeszti a képviselő-testület elé. (Áht. 82. §)

Könyvvizsgálatra kötelezett önkormányzatok esetében szükséges a nevezett jelentések elkészítése. Eredmény-kimutatás készítése csak a vállalkozási tevékenységet végző önkormányzatok esetében szükséges.

Nem szükségszerű, de **elfogadható megoldás**, ha a rendelet mellékletei között szerepeltetik a kimutatásokat. Mindenképpen szükséges azonban, hogy a kimutatások az előterjesztés részét képezzék akkor is, ha maga a rendelet nem tartalmazza ezeket a táblázatokat. Ugyanígy szükséges a könyvvizsgálói záradék/jelentés csatolása. (Egyes önkormányzatoknál tapasztalható volt, hogy a jelentések elfogadásáról külön, határozatban dönt a testület. Ez a megoldás, bár nem követelmény, de jogszerű, és elfogadható.)

4. A helyi önkormányzatok zárszámadásának előterjesztésekor a képviselő-testület részére tájékoztatásul a következő mérlegeket és kimutatásokat kell – **szöveges indokolással együtt** – bemutatni:

1. Az adott helyi önkormányzat összes bevételét, kiadását, pénzeszközének változását;
2. A helyi önkormányzat rendeletében meghatározott tartalommal:
 - a. az adott helyi önkormányzat összevont költségvetési mérlegét, elkülönítetten a helyi kisebbségi önkormányzat mérlegét,
 - b. az adósságállományt lejárat, eszközök, bel-és külföldi hitelezők szerinti bontásban,
 - c. a vagyonkimutatást,
 - d. a többéves kihatással járó döntések számszerűsítését évenkénti bontásban és összesítve,
 - e. a közvetett támogatásokat (pl. adóelengedéseket, adókedvezményeket) tartalmazó kimutatást. (Áht. 118. § (2) bekezdés)

Ezeknek a kimutatásoknak ugyancsak szerepelniük kell a rendeletben. A törvény egyértelműen rögzíti, hogy a tájékoztató adatokat szöveges indokolással kell alátámasztani. Nem tesz eleget ezen követelménynek az önkormányzat, ha mindössze egy „kísérőlevelet” csatolnak az előterjesztéshez. Érdemi tartalommal bíró indokolásra van szükség.

Ami tipikusan problémát jelent az elmúlt években végzett vizsgálatok tapasztalatai alapján: szerepelnek ugyan a kimutatások a rendeletben, vagy az előterjesztésben, de nem megfelelő bontásban, illetve tartalommal. Erre nézve javasolt, hogy a helyben használt és alkalmazott iratmintákat vizsgálják felül, különös tekintettel arra, hogy az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet **mellékletei** (amelyek mintaként szolgálnak a beszámoló készítésénél szükséges kimutatások tekintetében) 2010. január 1. napjától módosultak.

5. A helyi önkormányzat képviselő-testülete részére a zárszámadáshoz a **közvetett támogatásokat** legalább az alábbi részletezettségben kell bemutatni:

- a) ellátottak térítési díjának, illetve kártérítésének méltányossági alapon történő elengedésének összege,
- b) lakosság részére lakásépítéshez, lakásfelújításhoz nyújtott kölcsönök elengedésének összege,
- c) helyi adónál, gépjárműadónál biztosított kedvezmény, mentesség összege adónemenként,
- d) helyiségek, eszközök hasznosításából származó bevételből nyújtott kedvezmény, mentesség összege,
- e) egyéb nyújtott kedvezmény, vagy kölcsön elengedésének összege. (Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 29. § (13) bekezdés, az

államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet 36. § (2) bekezdés)

6. A helyi önkormányzatok képviselő-testülete, illetve az országos kisebbségi önkormányzatok közgyűlése részére a zárszámadáshoz csatolt – az Áht. 118. §-a (2) bekezdése 2. pontja c) alpontjában meghatározott – **vagyonkimutatás** az önkormányzat és intézményei saját vagyonának adatait (eszközeit és kötelezettségeit) mutatja be. (249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 44/A. § (1) bekezdés)

Azt, hogy a vagyonkimutatás milyen bontásban készüljön, a kormányrendelet, illetve annak melléklete szabályozza. [„A vagyonkimutatás felépítése az 1. számú melléklet alapján legalább a római számmal jelzett eszköz-, illetve forráscsoportonkénti – kivéve a tárgyi eszköz, illetve a befektetett pénzügyi eszközcsoportok esetében, ahol a könyvviteli mérleg arab számmal jelzett tételei szerinti – tagolásban tartalmazza az önkormányzat vagyonát törzsvagyon (forgalom képtelen és korlátozottan forgalomképes), illetve törzsvagyonon kívüli egyéb vagyon bontásban. A vagyonkimutatás további részletezését, tételes alábontását az erre vonatkozó önkormányzati rendelet szabályozza.” (249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 44/A. § (2) bekezdés)]

A korábbi években végzett céll ellenőrzések során gyakorta tapasztalt hiányosság volt, hogy a vagyonkimutatás tagolása nem felelt meg a kormányrendelet által támasztott követelményeknek. Célszerű lenne az önkormányzatok által használt dokumentációt összevetni a kormányrendeletben foglaltakkal, és ahol szükséges, módosítani a helyi gyakorlatot.

II. A zárszámadásról szóló önkormányzati rendelet tartalmi, formai követelményei

Tartalmi követelmények

A zárszámadási rendelet esetében központi jogszabály nem állapít meg olyan taxatív felsorolást a kötelező tartalmi elemek tekintetében, mint a költségvetésnél. Kiindulópontot képez azonban az Áht. 18. §-ában foglalt azon rendelkezés, amely szerint a zárszámadást a költségvetéssel **összehasonlítható módon** kell elkészíteni. Ez a gyakorlatban oly módon kivitelezhető, hogy a költségvetésben szereplő adatoknak megfelelően információkat kell a zárszámadásban feltüntetni. A legoptimálisabb megoldás, ha a zárszámadásban szereplő, teljesített előirányzat mellett megadják az eredetileg elfogadott, illetőleg a módosított előirányzatokat is.

A költségvetési rendelet szerkezeti elemeire nézve az új Ámr. nem állapít meg eltérő szabályozást, a 35. §-ában található rendelkezések (amelyet egyébként a 2009. év zárszámadása tekintetében még nem kell alkalmazni) megegyeznek a régi Ámr.-ben rögzített követelményekkel.

[217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 29. § (1) „A helyi önkormányzat költségvetési rendeletervezete az alábbi szerkezetben készül:

- a) az önkormányzat és az önállóan, illetve a részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervek bevételei forrásonként – a pénzügyminiszter elemi költségvetés összeállítására vonatkozó tájékoztatójában rögzített főbb jogcím-csoportonkénti részletezettségben;
- b) a működési, fenntartási előirányzatok önállóan és részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervenként, intézményen belül kiemelt előirányzatonként részletezve;
- c) a felújítási előirányzatok célonként;

- d) a felhalmozási kiadások feladatonként;
- e) az önkormányzati hivatal költségvetése feladatonként, valamint külön tételben
 - 1. az általános, és
 - 2. a céltartalék (ezen belül elkülönítetten a költségvetési törvényben előírt államháztartási tartalék képzésére szolgáló előirányzat);
- f) éves létszámkeret önállóan és részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervenként;
- g) a többéves kihatással járó feladatok előirányzatai éves bontásban;
- h) a működési és a felhalmozási célú bevételi és kiadási előirányzatok bemutatása tájékoztató jelleggel mérlegszerűen, egymástól elkülönítetten, de – a finanszírozási műveleteket is figyelembe véve – együttesen egyensúlyban;
- i) elkülönítetten is a települési, illetve területi kisebbségi önkormányzat(ok) költségvetése;
- j) az év várható bevételi és kiadási előirányzatainak teljesüléséről előirányzat-felhasználási ütemterv;
- k) elkülönítetten az európai uniós támogatással megvalósuló programok, projektek bevételei, kiadásai, valamint az önkormányzaton kívüli ilyen projektekhez történő hozzájárulások.”]

Újdonság az új Ámr.-ben a korábbi felsoroláshoz képest a közfoglalkoztatottak éves létszám-előirányzatának szerepeltetése.

Lényeges az Áht. 8/A. § (1) bekezdésének előírása, amely az év közben keletkező **többlet** felhasználásáról, valamint a **hiány** fedezetéről való rendelkezést írja elő. [8/A. § (1) A költségvetés megállapításakor, illetve a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolóskor (a továbbiakban: zárszámadáskor) rendelkezni kell a költségvetési többlet felhasználásáról, zárszámadáskor, illetve helyi önkormányzatoknál a 69. § szerint jóvá kell hagyni a költségvetési hiány finanszírozásának módját.]

A jogszabályi előírások értelmében a zárszámadás elfogadásakor rendelkezni kell a pénzmaradvány elfogadásáról, illetőleg lehetőség szerint a felhasználásáról. (217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 65. § (2) „A költségvetési szerv a pénzmaradványát, az előirányzatmaradványát az éves beszámoló készítésekor állapítja meg a beszámoló készítési és könyvviteli kötelezettségükről szóló jogszabálynak megfelelően.” Az új Ámr. is tartalmazza ezt az előírást a 207. §-ban.)

A gyakorlatban ez történhet a zárszámadási rendelet keretében, önálló rendeletben illetve – mivel maga a döntés nem feltétlenül igényel rendeleti formát – képviselő-testületi határozatban.

Említést érdemel, bár nem kifejezetten tartalmi elem a zárszámadási rendelet vonatkozásában: A zárszámadási rendelet elfogadása jó alkalom arra, hogy a korábbi évek költségvetési, zárszámadási rendeletei hatályban tartásának szükségessége felülvizsgálatra kerüljön. A hatályos rendeletek jegyzékének összeállításakor gyakorta tapasztalható, hogy abban nem szerepelnek a korábbi évek költségvetési, zárszámadási rendeletei.

Valóban igaz, hogy a költségvetési rendeletet az adott költségvetési évben alkalmazzák. Maga a rendelet azonban nem veszti hatályát automatikusan december 31-én (ha így lenne, nem lenne értelme a január-február során elfogadott módosításoknak sem). A rendelet tehát hatályban van, csak épp nem alkalmazzák. Ugyanez elmondható a zárszámadási rendeletekről is, amelyek elfogadásukat – és hatályba lépésüket – követően tulajdonképpen „feledésbe merülnek”.

Célszerű ezért, ha bizonyos időközönként (pl. két-három év) a jegyző vagy a nyilvántartás vezetésével megbízott ügyintéző áttekinti a hatályban lévő rendeleteket és előkészíti a több

évvel korábbi költségvetési rendeletek, azok módosításai, illetőleg a zárszámadási rendeletek hatályon kívül helyezését. Ennek lehetséges formája egy önálló rendelet elfogadása, vagy akár az aktuális zárszámadási rendelet záró rendelkezései között történő hatálytalanítás. (A megelőző év költségvetése is hatályon kívül helyezhető, bár gyakorlati szempontból indokolt lehet, ha a hatálytalanítás a legalább két éves vagy annál régebbi rendeletekre terjed ki csupán.)

Bár nem gyakori, de előfordul az is, hogy az átmeneti gazdálkodásról szóló önkormányzati rendeletben nem rendelkeznek arról, hogy a költségvetés elfogadásával egyidejűleg hatályát veszti a rendelet. Amennyiben sem az átmeneti gazdálkodásról szóló rendelet, sem a költségvetési rendelet nem tartalmaz hatálytalanítást, úgy azt a zárszámadás elfogadásakor célszerű pótolni.

Formai követelmények

2010. március 1. napján lépett hatályba a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet, amelyet már a 2009. évről szóló zárszámadási rendeletek elfogadására is alkalmazni kell. A hivatali tájékoztatóban önálló cikksorozat kerül közreadásra a rendelet alkalmazásáról, amelyből ehelyütt is indokolt kiemelni néhány, a zárszámadási rendeletek tekintetében lényeges információt.

Az IRM rendelet pontos és egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz az önkormányzati rendelet **megjelölése** tekintetében. A helyi rendelet megjelölése a központi jogszabályban rögzítettektől nem térhet el. A 9. § (4) bekezdés tartalmazza az önkormányzati rendelet megjelölésének követelményeit. A jogszabály címének megfogalmazását érintően a 10. § tartalmaz részletes szabályokat (pl. a címben nem szerepelhet a „szabályairól” kifejezés, helytelen tehát az IRM rendelet szerint a „2009. évi költségvetés végrehajtásának szabályairól” cím alkalmazása).

A rendeletnek tartalmaznia kell **bevezető részt**, amelyben – az eddigiektől eltérően – nem elegendő az Áht. vonatkozó rendelkezésének feltüntetése mint felhatalmazást adó jogszabályhely. Fel kell tüntetni az önkormányzat feladatköréért az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés megfelelő pontját, emellett az Ötv.-nek vagy más törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését (IRM rendelet 55. § (5) bekezdés).

Az IRM rendelet részletes szabályozást alkot a jogszabály (ezen belül az önkormányzati rendelet) **mellékleteire** vonatkozólag. Mivel a zárszámadási rendeletekhez jellemzően több melléklet is csatolásra kerül, kiemelt figyelmet kell fordítani az új szabályok megfelelő alkalmazására.

Lényeges elem, hogy a rendelettervezet valamely szakaszának a melléklet szerinti szabályozási tartalom megjelölésével hivatkoznia kell a mellékletre (pl. „a többéves kihatással járó feladatok előirányzatait a rendelet 6. számú melléklete tartalmazza”). Meghatározza az IRM rendelet a mellékletek megjelölésének módozatait.

Rögzítésre került, hogy a melléklet csak jogszabály mellékleteként módosítható, nem elfogadható tehát az a megoldás, amikor a módosító rendelet nem tartalmazza az újonnan elfogadott tartalmú mellékletet, csak utal arra.

III. A többcélú kistérségi társulás zárszámadása

Az Áht. 65. § (6) bekezdése alapján a többcélú kistérségi társulás esetében is alkalmazni kell az Áht. 82. §-át, az ebben foglalt kötelezettségek tehát a társulási tanács által elfogadni kívánt zárszámadási határozat esetében is fennállnak. Így tehát:

- A zárszámadás-tervezet előterjesztésének minden évben „**a költségvetési évet követő 4 hónapon belül**”, azaz április 30. napjáig kell megtörténnie.
- A külön törvény szerinti **könyvvizsgálói záradékkal ellátott** egyszerűsített tartalmú – a helyi önkormányzat és intézményei (*jelen esetben a többcélú kistérségi társulás és intézményei*) adatait összevontan tartalmazó – éves pénzforgalmi jelentést, könyvviteli mérleget, pénzmaradvány-kimutatást és eredmény-kimutatást a tanács elé kell terjeszteni.
(Természetesen ez csak a könyvvizsgálati kötelezettséggel terhelt többcélú kistérségi társulások esetében kötelező.)

A többcélú kistérségi társulás költségvetési beszámolójának elkészítésére az Áht. helyi önkormányzatokra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a képviselő-testület hatáskörét a többcélú kistérségi társulás tanácsa gyakorolja, a polgármester részére meghatározott feladatokat a társulási tanács elnöke, a jegyző részére meghatározott feladatokat a többcélú kistérségi társulás munkaszervezetének vezetője látja el.

Kötelező tartalmi elemek

A költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadást költségvetési évenként, az elfogadott költségvetéssel összehasonlítható módon, az év utolsó napján érvényes szervezeti, besorolási rendnek megfelelően kell elkészíteni. (Áht. 18. §)

A törvény szerinti alapvető követelmény az összehasonlíthatóság, ennek megfelelően a költségvetési határozatban szereplő adatokat a zárszámadási határozatban is szerepeltetni szükséges. Ez a követelmény vonatkozik a táblázatokra, mellékletekre, kimutatásokra is. (A költségvetési határozat tartalmi elemei tekintetében értelemszerűen alkalmazni kell az önkormányzati rendelet tartalmi elemeire vonatkozó előírásokat.)

A jogszabályi előírások értelmében a zárszámadás elfogadásakor rendelkezni kell a pénzmaradvány elfogadásáról, illetőleg lehetőség szerint a felhasználásáról (217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 65. § (2) bekezdés, 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet 207. § (5) bekezdés). A többcélú kistérségi társulás maga nem költségvetési szerv, irányítása alá azonban jellemzően költségvetési szervek tartoznak, amelyek költségvetését a tanács által elfogadott határozatnak tartalmaznia kell. Emellett gazdálkodására alkalmazni kell a költségvetési szervekre vonatkozó szabályokat, így a hivatkozott rendelkezést is. Lényeges ezért, hogy a társulási tanács a felügyelete (irányítása) alá tartozó intézmények tekintetében rendelkezzen a pénzmaradványról, illetve adott esetben annak felhasználásáról is.

IV. Az 1997. évi CXXXV. törvény szerinti társulások zárszámadása

Különbséget kell tennünk a társulások típusai szerint:

7. § és 8. § szerinti társulások (feladatellátás, intézményfenntartás)

Ezeknél a társulásoknál nincs önálló döntéshozó szerv, így a társulás, valamint a működtetett intézmény (pl. iskola, szociális intézmény) költségvetésének és éves beszámolójának elfogadásáról a társulás tagjai, azaz az önkormányzatok hoznak döntést.

Minden tagönkormányzat zárszámadásában benne foglaltatik a társulásból adódó kötelezettség teljesítése, amely jellemzően a pénzeszköz átadás formáját ölti. Maga a teljes, részletezett beszámoló azonban a gesztor önkormányzat zárszámadásának kötelező tartalmi eleme, a gesztor település esetében tehát nem elegendő a zárszámadási rendeletben néhány sor erejéig feltüntetni a társulási beszámoló végösszegét, hanem elkülönítetten kell szerepeltetni azt. (Javasolt a külön melléklet.)

9. § szerinti társulás (közös döntéshozó szerv)

A 9. § alapján létrehozott társulás önálló döntéshozó szervvel működik, a társulási tanács fogadja el (határozati formában) a költségvetést és a zárszámadást. A zárszámadás elkészítéséről a megállapodásban megjelölt önkormányzat gondoskodik polgármesteri hivatala útján. Az ekképp összeállított tervezet kerül azután a társulási tanács elé.

Az államháztartás működésével kapcsolatos jogszabályok nem tartalmazzak külön rendelkezést a társulások ilyen jellegű döntéseivel kapcsolatban. A célszerűség azonban azt kívánja, hogy – a kisebbségi önkormányzatok működésében érintett települések mintájára – a társulások esetében is a társulási beszámoló a székhely település zárszámadási rendeletében mellékletként szerepeljen.

16. § szerinti társulás (jogi személyiség)

Lényeges változás 2010. január 1-jétől, hogy a jogi személyiséggel rendelkező társulások a továbbiakban már nem minősülnek költségvetési szervnek. Kiemelendő azonban, hogy a gazdálkodásukra, így a költségvetés és a beszámoló elfogadása tekintetében ezentúl is a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályok alkalmazandók. Ebben az esetben is igaz továbbá, hogy célszerű a társulás zárszámadását a székhely település rendeletében elkülönítve szerepeltetni.

Az új Ámr. 39. §-ában – amely csak a 2011. évi költségvetés tervezése esetében alkalmazandó először – rendelkezik arról, hogy a jogi személyiségű társulás költségvetési határozatának előkészítésére, a költségvetés szerkezetére és annak elfogadására a helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. 2010. január 1-jétől figyelemmel kell lenni azonban a 6. §-ra, melynek értelmében a jogi személyiségű társulás költségvetésére is alkalmazni kell a következő előírást:

„6. § (1) A helyi önkormányzat és a helyi kisebbségi önkormányzat költségvetését

a) a helyi önkormányzat és a helyi kisebbségi önkormányzat kiadásainak és bevételeinek előirányzatai, és

b) az általa alapított, irányított költségvetési szervek kiadásainak és bevételeinek előirányzatai együttesen alkotják.

(2) A többcélú kistérségi társulás, valamint a jogi személyiségű társulás költségvetésére az (1) bekezdés helyi önkormányzatokra vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

Valamennyi társulás (többcélú kistérségi társulás, 1997. évi CXXXV. törvény szerinti társulás) esetében alapszabálynak tekinthető, hogy a társulási megállapodásban rögzített egyeztetési eljárásokat, a beszámoló elfogadásával kapcsolatban lefektetett követelményeket is figyelembe kell venni a jogszabályi követelmények betartása mellett.

Készítette:

Dr. Pintér Anita és Dr. Csongrádi Helga
Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

A kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályozása

2010. március 1. napján hatályba lépett a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet). A jogszabály régi hiányosságot szüntetett meg a nem üzemi jelleggel folytatott állattartás szabályozása vonatkozásában.

A Kormányrendelet meghatározza a kedvtelésből tartott állat fogalmát, amelynek értelmében kedvtelésből tartott állat: a rendszertani besorolásától függetlenül minden olyan állat, amelyet nem kizárólag tudományos kutatás, állati eredetű termék előállítás, igavonás, teherhordás, természetvédelem, géntartalék-védelem és – eb és macska kivételével – közcélú bemutatás céljából tartanak, tenyésztnek, forgalmazznak, továbbá az az állat, amelyet más kedvtelésből tartott állat táplálása céljából tartanak és szaporítanak, valamint a nem gazdasági céllal tartott haszonállat, és a vadászatra használt állat.

Bár a Kormányrendelet március 1. napjával lépett hatályba, **rendelkezéseinek nagy része** – így a kedvtelésből tartott állatok forgalmazására, valamint az állatkereskedések tevékenységére vonatkozó szabályozás, továbbá az állatok tartására és az állatokkal való bánásmódra vonatkozó rendelkezések – **csak 2010. július 1. napjától hatályosak**, ezáltal az állattartóknak kellő idejük van a jogszabály alkalmazására való felkészülésre. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy az érintettek tájékoztatása az újonnan rögzített követelmények vonatkozásában megtörténjen.

A Kormányrendeletben rögzített rendelkezések tipikusan az állattartók tekintetében tartalmazzak tilalmakat és kötelezettségeket, az új szabályok egy része azonban érinti a helyi önkormányzatokat, mint helyi jogalkotó és jogalkalmazó szerveket is. Ezek közé tartozik az ebek közterületen való tartózkodásának szabályozása, amely szerint:

„17. § (1) Belterület közterületén – kivéve az ebek futtatására kijelölt területet – ebet csak pórázon lehet vezetni. Közterületen ebet csak olyan személy vezethet, aki az eb irányítására, kezelésére és féken tartására képes.

(2) Közterületen az eb tulajdonosának biztosítania kell, hogy az eb sem más állatot, sem embert harapásával ne veszélyeztethessen.

(3) Szájkosarat használni a (2) bekezdésben foglaltak végrehajtása érdekében – ha külön jogszabály a szájkosár használatát nem írja elő – kizárólag az egyed jellemzően agresszív magatartásának ismerete esetén kell.”

Több állattartási rendeleti előírást érinthet az otthoni állattartás szabályozása. A Kormányrendelet hatályba lépését követően kutyát 10 m²-nél kisebb helyen nem lehet (tartósan) tartani, tilos 4 m-nél rövidebb eszközzel tartósan kikötni, emellett a futólánc mérete is szabályozott. A Kormányrendelet alapján ebet csak úgy lehet majd eladni, forgalmazni, illetve tulajdonjogát más módon átruházni (pl. ajándékozni), ha azonosító mikrochippel van ellátva. Számos állat, például a főemlősök (majmok) kereskedelmét pedig megtiltja a jogszabály. Említést érdemel, hogy a hal tartására szolgáló akváriumot le kell fedni, a hal kiugrását egyéb módon is meg kell akadályozni. Gömb alakú akváriumban egyáltalán nem tartható hal vagy más gerinces állat – ezen rendelkezésnek a Kormányrendelet hatályba lépésekor magánháztartásban már tartott állat vonatkozásában 2012. december 31-ig kell megfelelni. (Kormányrendelet 14. § (5), (7), (11) és (12) bekezdései)

Említést érdemel, mivel a lakótelepi, társasházi lakásokban nehezen betartható előírása a Kormányrendeletnek, hogy „ebek csoportos tartása esetén számukra egyedenként legalább 6 m² akadálytalanul használható területet kell biztosítani. Nem minősül csoportos tartásnak a szuka együtt tartása a kölykeivel, azok hathetes koráig.” (14. § (6) bekezdés)

A Kormányrendelet emellett módosító rendelkezéseket is tartalmaz egyrészt a vásárokról, a piacokról, és a bevásárlóközpontokról szóló 55/2009. (III. 13.) Korm. rendelet, másrészt a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet tekintetében. A módosítások hatályba lépésének időpontja 2010. március 1. napja.

Az új szabályozás érintheti egyes helyi önkormányzati rendeletek – pl. közterület-használat engedélyezése, állattartás, vásár-piac tartása – alkalmazását, ennek megfelelően indokolt az érintett rendeletek mielőbbi áttekintése. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a helyi rendelet módosítása válik szükségessé, a módosítás során figyelemmel kell lenni a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet szabályaira is.

Készítette:

Dr. Csongrádi Helga

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

A települési szilárd hulladék kezelésére irányuló közszolgáltatás díjának megállapítása

A települési szilárd hulladék kezelésére irányuló közszolgáltatás körében visszatérő kérdésként merül fel a közszolgáltatási díj önkormányzati rendeletben történő törvényes szabályozása. A hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapítására vonatkozó jelenleg hatályos, fontosabb jogszabályi rendelkezéseket az alábbiakban közöljük.

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (Hgt.) 21. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást szervez és tart fenn. A Hgt. 23. § f) pontja értelmében a települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg az ingatlantulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények eseteit vagy a szolgáltatás ingyenességét.

A közszolgáltatás díjának megállapítására vonatkozó szabályokat a Hgt. 25. §-a tartalmazza az alábbiak szerint:

„25. § (1) A közszolgáltatás díját az elvégzett közszolgáltatással arányosan kell meghatározni, külön jogszabályban meghatározottak szerint figyelembe véve a következőket:

a) a közszolgáltatás jellege,

b) a kezelt hulladék mennyisége és minősége,

c) a közszolgáltatást működtető szolgáltató hatékony működéséhez szükséges folyamatos ráfordítások, ezen belül a szállítás, begyűjtés, a hasznosítás és az ártalmatlanítás költségei,

d) a közszolgáltatás fejleszthető fenntartásához szükséges költségek, ennek keretében különösen a szolgáltatás megkezdését megelőzően felmerülő, a szolgáltatás ellátásához szükséges beruházások költségei, ártalmatlanítás esetében a kezelő létesítmény bezárásának

költségei, lerakó esetén a bezárást követő utógondozás és a harminc évig történő monitorozás költségei.

(2) A közszolgáltatási díj – az (1) bekezdés c)-d) pontja szerinti ráfordítások állandó fedezetének és a közszolgáltatás folyamatos fenntartásának biztosítása érdekében – meghatározható alaplíj (rendelkezésre állási díj) és ürítési díj összegeként is. Az alaplíj a kezelt hulladék mennyiségétől függetlenül felmerülő üzemeltetési költségek, az ürítési díj – az elvégzett közszolgáltatással arányosan – a kezelt hulladék mennyiségétől függő költségek fedezetére szolgál.”

A Hgt. idézett szabályából az alábbi három dologra kívánjuk a figyelmet felhívni.

- 1.) A törvény mintegy alapelveként leszögezi, hogy a közszolgáltatás díját az elvégzett szolgáltatással arányosan kell meghatározni. Az arányosságra vonatkozóan az Alkotmánybíróság korábban a 48/2000 (XII. 18.) AB határozatában és az 506/B/2001. AB határozatában az alábbi megállapításokat tette: „a szerződött ürtartalmú szeméttároló edénynek a gyűjtési gyakoriságon alapuló szolgáltatási díja okkal vélelmezhetően a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás tényleges egyenértékűségének érvényesüléséhez vezet. (...) Mivel a tárolóedények ürtartalma és a szemétszállítás gyakorisága a kibocsátott szemét tényleges mennyiségét tükröző normaszámítási mód, az erre alapított szolgáltatási díjmegállapítás tehát a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányosságát tükrözi.” (ABH 2000, 484., 489.)
- 2.) A közszolgáltatási díj meghatározása során azonban figyelembe kell venni a közszolgáltató hatékony működéséhez szükséges költségeket, ráfordításokat, továbbá a d) pontban meghatározott kiadásokat is.
- 3.) A közszolgáltatási díj megállapítása kétféleképpen történhet ún. egytényezős díj meghatározásával, vagy pedig kéttényezős díj meghatározásával, amely esetben a fizetendő díj két részből áll, az alaplíjból és az ürítési díjből. *Az alaplíj a hulladék mennyiségétől függetlenül felmerülő üzemelési költségeket tartalmazza.* Ezek a költségek azonban az egytényezős díjmeghatározás esetében is fellépnek, a szolgáltatónak joga van az így meghatározott díjba is beépítenie ezeket a költségeket.

A Hgt. 25. § (1) bekezdése szerint a díj megállapítása külön jogszabályban meghatározottak szerint történik, tehát a díj meghatározásának részletszabályait a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 7. és 8. §§-ai szabályozzák az alábbiak szerint:

Az egytényezős közszolgáltatási díj

7. § (1) A települési szilárd hulladék kezelésére irányuló egytényezős közszolgáltatási díj esetében az egységnyi díjtételt a 3. § (2) bekezdésében meghatározott költségek és ráfordítások, valamint a várható szolgáltatási mennyiség hányadosaként kell megállapítani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti várható szolgáltatási mennyiség a településen szolgáltatást igénybe vevők számának és a fajlagos hulladékmennyiségnek a szorzata. A fajlagos hulladékmennyiség meghatározása az 5. § szerinti díjkalkuláció része, amelyet az előző évi tényleges szolgáltatási mennyiség alapján kell számítani.

(3) A fizetendő közszolgáltatási díj az egységnyi díjtétel és a díjfizetési időszakban ürített hulladékmennyiség szorzata.

(4) Az ürített hulladékmennyiség az edényszám, az ürítési szám és a tömegben vagy térfogatban meghatározott hulladékmennyiség szorzata.

A kéttényezős közszolgáltatási díj

8. § (1) A települési szilárd hulladék kezelésére irányuló kéttényezős közszolgáltatási díj esetében az egységnyi díjtételt a 3. § (2) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott költségek és ráfordítások, és a várható szolgáltatási mennyiség hányadosaként kell megállapítani.

(2) A fizetendő közszolgáltatási díj az egységnyi díjtételek alapján számított ürítési díj és alapdíj (rendelkezésre állási díj) összege.

(3) Az ürítési díj az egységnyi díjtétel és a díjfizetési időszakban ürített hulladékmennyiség szorzata. Az ürített hulladékmennyiséget a 7. § (4) bekezdése szerint kell meghatározni.

(4) Az alapdíj (rendelkezésre állási díj) a 3. § (2) bekezdés c)-e) pontja szerinti költségek éves összegének az ingatlanra számított része.

(5) Az alapdíj (rendelkezésre állási díj) legfeljebb a közszolgáltatási díjnak 40 %-a lehet.

Mindkét díjmegállapításra vonatkozó rendelkezés esetében visszautalás történik a Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésére, ahol részletesen meghatározásra kerülnek azok a költségek, ráfordítások, amelyeket a közszolgáltató a díjmeghatározás során figyelembe vehet. A Korm. rendelet idézett szabályai szerint ezeket a költségeket az egytényezős díj alkalmazása esetén az ún. egységnyi díjtétel meghatározása során kell figyelembe venni. Kéttényezős díj alkalmazása esetén a költségek egy részét az egységnyi díjtétel meghatározása során, míg másik részét pedig az alapdíj mértékének a meghatározása során kell figyelembe venni.

Mindkét díjszabás esetében az ürített hulladékmennyiség fogalma azonban megegyezik, mely szerint: „az ürített hulladékmennyiség az edényszám, az ürítési szám és a tömegben vagy térfogatban meghatározott hulladékmennyiség szorzata.” A kezelt hulladék mennyiség tehát a tényleges mennyisége alapján vehető figyelembe mindkét díjszabási forma esetében. A két díj-meghatározási forma abban tér el egymástól, hogy a figyelembe vehető költségek, ráfordítások a kéttényezős közszolgáltatási díj esetében megoszlanak az egységnyi díjtétel és az alapdíj között, míg az egytényezős közszolgáltatási díj esetében értelemszerűen nem.

A helyi rendeletek megalkotása során tehát figyelemmel kell lenni arra, hogy milyen költségek, ráfordítások építhetők be a fizetendő díjba. Amennyiben kéttényezős díj megállapításáról dönt a képviselő-testület, abban az esetben az alapdíjba csak a Korm. rend. szerint meghatározott költségek, ráfordítások számíthatók be. Nem tekinthető jogszerű megoldásnak, ha Korm. rendelet szerint az egységi díjtételbe beépítendő költség vagy ráfordítás a helyi rendeletben alapdíjként jelenik meg. A helyi rendeletek megalkotása során arra is ügyelni kell, hogy az alapdíj mértéke nem haladhatja meg a fizetendő közszolgáltatási díj 40 %-át.

A Hgt. 25. § (3) bekezdésének szabálya szerint az üdülőingatlanlannal, valamint az időlegesen használt ingatlanlannal rendelkező tulajdonosok esetében a közszolgáltatás díját az állandó lakóingatlan tulajdonosára meghatározott díjjal arányosan, a település és az ingatlan jellegére tekintettel, az (1) bekezdés szerint kell meghatározni.

Az önkormányzati rendeletek teljes körű előkészítésnek biztosítása érdekében felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a rendelet megalkotást megelőzően a Hgt. 25. § (4) bekezdésében meghatározott költségelemzést kell készíteni, melyet a jegyző terjeszt elő.

Készítette:

Dr. Neparáczki Nándor

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

Módosult a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény

A 2010. évi XXIII. törvény módosította a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvényt (Pttv.). A módosítás a polgármesterek öregségi nyugdíjára és a közszolgálati járadékára vonatkozik. A régi szabályozás szerint – az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén – öregségi nyugdíjra és közszolgálati járadékra az a polgármester volt jogosult, akinek a polgármesteri tisztsége az új polgármester megválasztásával szűnt meg. Ez a kör a módosítás után kibővül azzal, hogy jogosult a hivatkozott ellátásokra a polgármester akkor is, ha a polgármesteri tisztsége a képviselő-testület feloszlásának kimondását követően új polgármester megválasztásával szűnik meg.

A 2010. évi XXIII. törvény záró rendelkezései tartalmazzák azt, hogy az a polgármester, akinek a tisztsége a Pttv. 2. § (1) bekezdés c) pontja alapján – a képviselő-testület feloszlásának kimondását követően új polgármester megválasztásával – 2009. évben szűnt meg, az öregségi nyugdíjra, a közszolgálati járadékra való jogosultsági igényéről a törvény hatálybalépését követő három hónapon belül dönthet.

A Pttv. módosítása a Magyar Közlöny 2010. évi 32. számában jelent meg és 2010. április 1. napján lép hatályba.

Készítette:

Dr. Emhő Zsuzsanna

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály

Hatósági Főosztály tájékoztatói

Megszűnt-e a méltányosság a Ket. novella hatálybalépése óta?

A Hivatal eljárásai során gyakran problémaként merül fel a méltányosság fogalmának értelmezése.

Valóban megszűnt-e minden – az ügyfél szempontjából fontos – méltányossági lehetőség egy tollvonással?

A válasz nem ilyen egyszerű. A Ket. novella tulajdonképpen csak az egyik – egyébként 2005-ben bevezetett – jogorvoslati eljárást, **a méltányossági eljárást szüntette meg**, tehát a közigazgatási hatóságok erre való hivatkozással a határozatukat már nem módosíthatják, illetve vonhatják vissza.

Azonban érdemes számbavenni azokat a szabályozási elemeket, amelyek a Ket. novella hatálybalépése után is biztosítanak különböző típusú lehetőségeket, melyek akár önmagukban is hozzájárulnak az ügyfél érdekében történő humánus eljárás megteremtéséhez.

Az ügyfél fellebbezése során az elsőfokú hatóság köteles megvizsgálni a fellebbezés tartalmát. Sok esetben, például a fizetési kedvezmények sorában, a kötelezettségek teljesítésénél, vagy éppen a végrehajtási eljárás szakaszában lehet az ügyfél számára is kedvező megoldást találni.

Az **első csoportba** a fizetési kedvezmények tartoznak (halasztás, részletfizetés), melyeket a 74. § állapít meg. Kérhető a teljesítési határidő előtt, sőt, még utána is. További fizetési kedvezményt biztosít még a végrehajtási eljárás során a 135. §-ban szabályozott eljárás.

74. § (1) Ha a kötelezés jellege megengedi, a hatóság részletekben történő teljesítést is megállapíthat.

(2) A kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti az elsőfokú hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene. A fizetési kedvezményre vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni meghatározott cselekmény teljesítésére és meghatározott ingóság kiadására irányuló kötelezettség esetén is.

135. § (1) Ha a kötelezett a végrehajtás foganatosítása során bizonyítja, hogy a teljesítés elmaradása neki nem róható fel, és hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene, kérelmére a végrehajtást foganatosító szerv a jogosult meghallgatása után – a 74. § megfelelő alkalmazásával – fizetési kedvezményt engedélyezhet, ha azt jogszabály nem tiltja, és ahhoz a végrehajtást elrendelő hatóság előzetesen hozzájárult.

(2) A végrehajtási eljárásban fizetési kedvezményként a késedelmi pótlék is elengedhető vagy mérsékelhető, akár önállóan, akár más fizetési kedvezmény mellett. A késedelmi pótlék elengedéséhez, mérsékléséhez a jogosult hozzájárulása szükséges.

A **74. § (5) bekezdése további méltányossági elemeket tartalmaz**, amikor lehetővé teszi hatósági ügyekben, ideértve az önkormányzati hatósági ügyeket is, hogy „törvény,

kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet a fizetési kedvezmény nyújtására a (2)-(4) bekezdésben foglaltaknál kedvezőbb feltételeket állapíthat meg, továbbá a feltételek meghatározásával rendelkezhet a kötelezettség mérséklésének és elengedésének lehetőségéről”.

A **végrehajtási szakaszban** is találunk méltányossági lehetőségekre okot adó szabályozást, a 148. § (3) bekezdésében: „A végrehajtást elrendelő hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.”

Véleményünk az, hogy a felhozott példák **szabályozott mérlegelési lehetőségek**. Ezek nem jelentenek külön normatív szabályozást, ilyenformán – az idézett jogszabályhelyek normaszövege – nem tartalmaznak olyan többletet az ügyfél javára, mint azt a korábbi szabályozás szerinti méltányossági eljárás tette. A fizetési kedvezmények mérlegelés alapján történő megítélésekor az ügyfél körülményei azonosak az eljárás során. Igaz a 148. § (3) bekezdése kifejezetten használja a méltányolható jelzőt, vagyis azt, hogy az ilyen helyzetet mérlegelve lehet többletet, megkülönböztetett kedvezményt nyújtani. Az alapkérdés tartalma változatlan – nincs módosításra, visszavonásra lehetőség és éppen ezért nem méltányosságot gyakorolunk – csupán a teljesítés módja változhat, ha úgy mérlegeli azt az eljáró hatóság. Ez nem a méltányosság eszköztársere.

Egyébként általános jogelméleti tétel, hogy amennyiben a jogszabály kifejezetten nem tiltja a méltányosság gyakorlását, az a törvényesség tükrében – az adott szabályozási környezetben – lehetséges. A közigazgatási eljárási szabályok alkalmazásakor mindig volt erre lehetőség, a régi Ket. csupán külön kiemelte a jogorvoslati eljárásban.

Készítette:

Molnárné dr. Tarkovics Márta

Hatósági Osztály

Békéscsabai Kirendeltség

A jegyzői birtokvédelmi eljárás, ha a birtokláshoz való jog is vitás

A jegyző hatáskörébe tartozó birtokvédelmi eljárást szabályozó, 2009. október 24. napján hatályba lépett 228/2009. (X. 16.) Kormányrendelet 1. § (2) bekezdése alapján a jegyző által birtokvédelmi eljárásokban hozott végzések elleni fellebbezések elbírálása a Hivatalunk hatáskörébe tartozik.

Hivatalunkhoz az utóbbi időben több esetben került felterjesztésre fellebbezés a jegyzőnek a 30. § b) pontja alapján, a kérelmet hatáskör hiányában érdemi vizsgálat nélkül elutasító, vagy a Ket. 31. § (1) bekezdés a) pontja alapján, ugyancsak hatáskör hiányára hivatkozva hozott eljárást megszüntető végzések ellen, ezért a helyes joggyakorlat kialakítása érdekében szükségesnek látjuk az alábbi tájékoztatás közzétételét.

A jegyzők ezen ügyekben a hatáskörük hiányát azzal indokolták, hogy az ellenérdekű fél a birtokos birtokláshoz való jogát is vitatta, márpedig a birtokvédelmi eljárásban a Ptk. 191. §

(3) bekezdése értelmében a jegyző az eredeti birtokállapotot helyreállítja, és a birtoksértőt e magatartástól eltiltja, míg a jogkérdés eldöntése a Ptk. 192. § (2) bekezdése alapján a bíróság hatáskörébe tartozik, a jegyző **jogkérdést csak kivételesen vizsgálhat illetve vehet figyelembe**: akkor, **ha nyilvánvaló, hogy az, aki birtokvédelemért folyamodott, a birtoklásra nem jogosult, illetve a birtoklásának megzavarását túrni köteles**, azonban ezen ügyekben ilyen nyilvánvaló körülmény nem volt megállapítható.

Emlékeztetőül: Azt, hogy a birtokláshoz való jog hiánya, illetve a zavarás eltűrésének kötelessége **nyilvánvaló**, két szempont szerint kell vizsgálni:

- a jogkérdés eldöntéséhez szükséges tényállás a rendelkezésre álló adatok alapján kétségen kívül megállapítható, illetve a birtokháborítást elkövető fél a tényállás tisztázásához szükséges adatokat nyomban vagy rövid időn belül, bonyolultabb bizonyítási eljárás nélkül a jegyző elé tudja tárni;
- a birtokláshoz való jog is kétségekívül megítélhető – bizonytalan vagy bonyolult jogértelmezési kérdés, jogalkalmazási nehézség nem merül fel.

Ha nyilvánvaló a birtokláshoz való jog hiánya, illetőleg a birtoklásban megzavarás eltűrésének kötelessége, akkor a jegyző a birtokvédelem iránti kérelmet elutasítja.

A ***Ptk. 188. § (1) bekezdése*** értelmében, ha ***a birtokost*** birtokától jogalap nélkül megfosztják, vagy birtoklásában zavarják (tilos önhatalom), ***birtokvédelem illeti meg***.

A Ptk. 188. § (2) A ***birtokost a birtokvédelem mindenkivel szemben megilleti***, annak a kivételével, akitől a birtokot tilos önhatalommal szerezte meg.

A Ptk. e §-hoz fűzött kommentárja szerint:

A birtok legfontosabb jogi következménye: a birtok alapján a birtokos mindenki másról követelheti, hogy tartózkodjék a fennálló birtokállapot önhatalmú megváltoztatásától vagy megzavarásától. A birtokvédelemnek tehát az a célja, hogy megakadályozza a mindenkori birtokállapot jogalap nélkül történő megváltoztatását vagy megzavarását.

E cél elérésére a magyar polgári jog kétféle megoldást kínál:

- a birtokháborítás **önhatalommal** való megakadályozása, illetőleg a már elkövetett birtokháborítás következményeinek önhatalommal való elhárítását (190. §);
- az **állam által nyújtott** birtokvédelem igénybevételét (191. §).

Az állam által nyújtott védelem szintén kétféle úton lehetséges:

- A **birtoklás tényén alapuló (ún. possessorius) birtokvédelem**, amely a birtokvita rendezése során eltekint a birtokláshoz való jog vizsgálatától. A birtokból kivetett vagy a birtoklásban megzavart **birtokosnak a védelem elnyeréséhez csupán azt kell bizonyítania, hogy birtokban volt, és a birtokot tőle jogellenesen – tilos önhatalommal – elvonták, illetőleg birtoklását zavarták.**

Minthogy a birtokvédelemnek ez az útja a birtokláshoz való jogot nem tételezi fel, előfordulhat, hogy éppen a jogosulatlan birtokos veszi igénybe azzal szemben, akinek a birtokláshoz valóban joga van.

- A **birtokláshoz való jogra alapítható (ún. petitorius) birtokvédelem**. Ez csak a birtokláshoz való jog alapján vehető igénybe, a birtokból kivetett vagy a birtoklásban

megzavart félnek azt kell bizonyítania, hogy a birtokláshoz jogcímmel rendelkezik. Ha mind a birtoklásban megháborított, mind pedig a birtokháborítást elkövető félnek a birtokláshoz jogcíme van, a vita eldöntése ezek egybevetésével történik aszerint, hogy melyikük joga az erősebb.

A birtokvédelem e kettős jellege azon a felismerésen alapul, hogy a fennálló birtokhelyzet az esetek túlnyomó többségében megegyezik a jogi helyzettel: a tényleges birtokost rendszerint megilleti a birtokláshoz való jog is. Ez indokolja a birtoklás tényére alapított birtokvédelmet, azaz annak megengedését, hogy a megzavart birtokhelyzetet a jegyző a birtokláshoz való jog igazolása nélkül is helyreállítsa.

A birtoklás tényén alapuló birtokvédelem természetesen csak ideiglenes jellegű lehet. Célja az önkényesség, a tilos önhatalom kizárása.

A fentiekből tehát az következik, hogy a jegyzőnek a birtokvédelmi eljárást minden esetben le kell folytatnia, a birtokvédelmet kérőt – amennyiben a birtoksértés ténye megállapítható – birtokvédelemben kell részesítenie.

Nem lehet tehát a jegyzőnek a hatásköre hiányát megállapítania akkor sem, ha a kérelmezett fél a birtokos birtokláshoz való jogát is vitatja, mivel a jegyzőnek nem kell a birtokláshoz való jog fennállását vizsgálnia – a birtokláshoz való jog nyilvánvaló hiányát vagy a zavarás türesei kötelessége fennállásának esetét kivéve – kizárólag a birtoklás ténye alapján kell döntést hoznia.

Készítette:

Dr. Bereczky Katalin
Hatósági Főosztály

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény változásai a 2009. évi CXXXVI. törvény nyomán

A Magyar Közlöny 2009. évi 181. számában jelent meg a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, valamint a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2009. CXXXVI. törvény, amely a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvényt (Sztv.) 2010. január 1-jei, illetve 2010. január 2-i hatállyal több pontban is módosította, illetve kiegészítette. **A legfontosabb, az önkormányzati szabálysértési hatóságokat is érintő változásokról** röviden az alábbiakban adunk tájékoztatást.

Az Sztv. meghatározza azokat az eszközöket, amelyeket önkéntes teljesítés hiányában a pénzbírság befizetése érdekében alkalmazni lehet. Az Sztv. 17. § (1) bekezdése korábban első lépésként a közigazgatási végrehajtás általános szabályai szerint történő behajtást, illetve adók módjára történő behajtást tett lehetővé. A 2010. január 1. napjától hatályos módosítással kikerült a rendelkezésből a közigazgatás általános szabályai szerinti behajtás, amely módosítás **már nem teszi lehetővé a közvetlen letiltást**, és a pénzbírságot – meg nem fizetését követően haladéktalanul – adók módjára kell behajtani, illetve ennek eredménytelensége esetén közérdekű munkára, illetőleg elzárásra kell átváltotatni. Ez nem jelenti azt, hogy egyáltalán nincs mód letiltás kibocsátására a pénzbírság meg nem fizetése

esetén, mindössze azt, hogy erre kizárólag az adók módjára történő behajtás során van lehetőség az önkormányzati adóhatóság által.

Az Sztv. új 24/A. §-sal egészült ki, amely a sértetti érdekek hatékonyabb érvényesülése érdekében lehetőséget biztosít arra, hogy **az elkövető a szabálysértéssel okozott kárt megtérítse**. Az új rendelkezés szerint az elkövetőre kiszabható büntetési tétel felső határa a felére csökken, ha az eljárás alá vont személy a sértettnek a szabálysértéssel okozott kárt megtéríti. E rendelkezés alkalmazásánál a törvény két korlátot is megállapít. Egyrészt a közlekedési szabálysértéssel okozott kár megtérítése nem eredményezheti a büntetési tétel felső határának csökkenését, másrészt van egy időbeni korlátja is: kizárólag a szabálysértési ügyben hozott határozat meghozataláig történő kártérítés esetén csökken a büntetési tétel felső határa.

Ezen szabályhoz kapcsolódik **az Sztv. 85. §-ának módosítása**, amelynek lényege az, hogy ha az eljárás alá vont személy a határozat meghozataláig az okozott kárt nem téríti meg, a **szabálysértési határozatban kötelezni** kell erre. A kár értékét a szabálysértési hatóság (illetve a bíróság) határozza meg az eljárás adatai alapján.

Szintén itt kell megjegyezni, hogy a 2009. évi CXXXVI. törvény módosította az Sztv.-nek a szabálysértési hatóság **határozatának tartalmi követelményeit** meghatározó 87. §-át is annyiban, hogy a határozatnak tartalmaznia kell az eljárás alá vont személy **kötelezését** arra, hogy a sértett részére az okozott kár összegét fizesse meg.

Az Sztv. 38. §-ában meghatározott, a szabálysértési hatóság **illetékességére vonatkozó szabályok** is megváltoztak. A korábbi szabályok szerint az eljáró szabálysértési hatóság illetékességét alapvetően az elkövető lakóhelye alapozta meg. 2010. január 1. napjától az „általános” illetékességet **az elkövetés helye** határozza meg: főszabályként az eljárásra az a szabálysértési hatóság illetékes, amelynek illetékességi területén a szabálysértést elkövették. A továbbiakban is lehetőség van azonban a kivételes illetékességi szabályok alkalmazására (kivételet lett például a korábbi főszabály szerinti elkövető lakóhelye szerinti illetékességből), ha ez az adott eljárás gyorsabb és eredményesebb lefolytatását biztosítja.

Az Sztv. 58. §-ában a szakértő kirendelésére vonatkozó szabályok annyiban módosultak 2010. január 1. napjától, hogy a szabálysértéssel okozott kár értékének megállapításához **hivatalból nem rendelhető ki szakértő**, csak abban az esetben, ha azt az eljárás alá vont személy vagy a sértett kéri, és egyúttal a szakértő költségét megelőlegezi.

A szabálysértési törvény egy új 70/A. §-sal egészült ki, amely egy régi szabályozási űrt töltött ki, amikor rendelkezett **a határidő számításának szabályairól**.

A **határidő** az az időtartam, amely alatt egy eljárási cselekményt el kell vagy el lehet végezni. A határidőt törvény határozza meg, és a törvény alapján a szabálysértési hatóság, illetőleg a bíróság állapítja meg. A határidő tartamát órában, napban, hónapban és évben kell megállapítani. Az órában megállapított határidőbe minden megkezdett óra egész órának számít. A napokban megállapított határidőbe nem számít bele a kezdőnap. Ennek megfelelően a szabálysértési hatóság határozatával szembeni kifogás benyújtására megállapított 8 napos határidő azt jelenti, hogy ha a kifogást a határozat közlésétől számított kilencedik napon nyújtják be, akkor azt határidőben benyújtottnak kell tekinteni. A hónapokban és években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva megfelel a kezdőnapnak. Ha ilyen nap a lejárat hónapjában nincs, akkor a határidő a hónap utolsó napján jár le.

Amennyiben a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, úgy a határidő a következő munkanapon jár le. A beadványokat a határidő utolsó napján a hivatalban a hivatali munkaidő alatt, vagy postán ezt követően éjfélig postára lehet adni, a hatóság előtt teljesíthető eljárási cselekményeknek azonban csak a hivatalos munkaidő alatt lehet eleget tenni.

A **határnap** az eljárási cselekmény elvégzésére meghatározott időpont. A határnapot a törvény nem határozza meg, azt mindig a szabálysértési hatóság állapítja meg a fenti szabályok figyelembevételével.

Korábban komoly problémát jelentett az, hogy a tulajdon elleni szabálysértések körében az elkövető kilétének megállapítása érdekében szükséges felderítési jellegű bizonyítási cselekmények elvégzéséhez a jegyző nem rendelkezett kellő speciális szakismerettel és apparátussal, s ezért a tulajdon elleni szabálysértések elkövetőinek jelentős része ismeretlen maradt. Az Sztv. 2010. január 1. napjától hatályos módosítása lehetővé tette a **rendőrség közreműködését a tulajdon elleni szabálysértések esetén**, s ennek megfelelően az Sztv. egy új, **83/A. §-sal egészült ki**.

Abban az esetben, ha a tulajdon elleni szabálysértések miatt a feljelentést a rendőrségnél teszik meg, az új szabályozás biztosítja, hogy a **halaszthatatlan eljárási cselekményeket a rendőrség tegye meg** a felderítés érdekében. Ennek keretében gondoskodik az ismeretlen elkövető kilétének felderítéséről, az eljárás alá vont személy, a tanúk kikérdezéséről, a tárgyi bizonyítási eszközök beszerzéséről. Az új rendelkezés szerint szintén a rendőrség feladata a helyszín meg szemlélése, ruházat, csomag és jármű átvizsgálása, valamint a lefoglalás. A rendőrség maga dönti el, hogy melyek azok az eljárási cselekmények, amelyeket a fentiek közül meg kell tennie. A rendőrség a szükséges eljárási cselekmények elvégzését követően átteszi az ügyet a hatáskörrel rendelkező szabálysértési hatóságnak az eljárás lefolytatása érdekében. A fenti új szabályozás miatt a rendőrség hatásköréről, áttételi kötelezettségéről rendelkezik az Sztv. 157. § (5) bekezdésének módosítása.

A tulajdon elleni szabálysértéseknél az elkövetési érték, kár, illetve okozott vagyoni hátrány összegének meghatározása érdekében a módosítás bevezeti a **érték-egybefoglalás** módszerét, ami azt jelenti, hogy ha a cselekmények ugyanazon eljárás alá vont személy általi elkövetése között egy év még nem telt el, akkor – a cselekmények együttes elbírálása esetén – **össze kell adni az egyes elkövetési értékeket**. Ha ennek eredményeként az elkövetési érték a szabálysértési értékhatárt meghaladja, a cselekmény bűncselekménynek minősül. A korábbi és a jelenleg hatályos szabályozás szerint is az üzletszerűen elkövetett tulajdon elleni szabálysértés bűncselekménynek minősül. Amennyiben mind az üzletszerűség, mind az érték-egybefoglalás feltételei fennállnak, akkor az üzletszerűen történő elkövetést kell megállapítani. A szabálysértési értékre elkövetett és összeadott értékek alapján együtt elbírált cselekményeknél figyelni kell az elévülési időre.

A 2009. évi CXXXVI. törvény Sztv.-t módosító és kiegészítő, fent hivatkozott rendelkezései 2010. január 1-jén léptek hatályba, s azokat a hatálybalépést **követően elkövetett** szabálysértésekre kell alkalmazni.

Készítette:

Dr. Dora Szilvia

Hatósági Osztály

Kecskeméti Kirendeltség

A tűzvédelmi szakhatósági közreműködés az építésügyi hatósági eljárásokban

Az építésügyi hatósági engedélyhez vagy bejelentéshez kötött építési tevékenységeket az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítási és az építészet-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló 37/2007. (XII. 13.) ÖTM rendelet (**Engr.**) 1. melléklete sorolja fel.

A korábbi szabályozáshoz képest részletesebb szabályok kerültek megállapításra: vannak építési engedélyhez, egyszerűsített építési engedélyhez, bejelentéshez kötött (a tevékenység megkezdésével egyidejű megkezdése mellett), továbbá engedély és bejelentés nélkül végezhető építési tevékenységek.

Az építési tevékenység gyűjtőfogalom, melyet az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (**Étv.**) 2. § 36. pontja határoz meg. A fogalom-meghatározás szerint építési tevékenység: az építmény, építményrész, épüleategyüttes megépítése, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, karbantartása, javítása, lebontása, elmozdítása érdekében végzett építési-szerelési vagy bontási munka végzése.

Az építésügyi hatósági eljárásokról és az építésügyi ellenőrzésről szóló 193/2009. (XII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Kr.**) 17. § (1) bekezdésének ba) – bg) pontjai sorolják fel az építési engedélyezési eljárások fajtáit: elvi építési engedélyezési eljárás, építési engedélyezési eljárás, egyszerűsített építési engedélyezési eljárás, módosított építési engedélyezési eljárás, bontási engedélyezési eljárás, használatbavételi engedélyezési eljárás, fennmaradási engedélyezési eljárás, fennmaradási és továbbépítési engedélyezési eljárás, összevont építésügyi hatósági engedélyezési eljárás.

A Kr. 5. mellékletének 6. pontja állapítja meg, hogy az egyes építésügyi hatósági eljárásokban mely szakkérdés tisztázására, mely esetben kell bevonni a tűzvédelmi szakhatóságot. A szabályozás értelmében az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásban közreműködő tűzvédelmi szakhatóság feladta az építmény kialakítására vonatkozó tűzvédelmi előírások betartatása, valamint a szomszédos telkeken álló épületek között tartandó tűztávolság mértékének, ennek hiányában a kialakítás feltételeinek meghatározása, továbbá a tűzvédelem biztosítása szempontjából az országos építési követelményekről szóló kormányrendeletben meghatározott egyes épületszerkezetek és helyiségek létesítési követelményeitől való eltéréshez hozzájárulás.

A Kr. 5. mellékletének 6. pontja alapján az elsőfokú tűzvédelmi hatóság szakhatóságként közreműködik: az „A”-„C” tűzveszélyességi osztályba tartozó épületek, az „A”-„B” tűzveszélyességi osztályú helyiségeket tartalmazó épületek, az 500 m² – szintenkénti összesített – alapterület feletti közösségi helyiséget tartalmazó épület, valamint „D”-„E” tűzveszélyességi osztályba tartozó ipari, mezőgazdasági és tároló épületek, minden nagy forgalmú vagy tömegtartózkodásra szolgáló épület, mozgásukban, cselekvőképességükben korlátozott személyek befogadására, elhelyezésére szolgáló helyiséget tartalmazó épületek, a pinceszintek kivételével a kétszintesnél nagyobb szintszámú lakó- és üdülőépületek építése esetén.

A tűzvédelmi szakhatóság jelzése alapján egyes építésügyi és tűzvédelmi hatóságoknál problémát jelent, hogy a Kr. 5. melléklet 6. pontja alapján mely esetekben kell bevonni az eljárásba a tűzvédelmi szakhatóságot.

A probléma akkor jelentkezik, amikor a hatóság a tűzvédelmi szakhatósági közreműködést szűkítve, kizárólag új építmény építésére értelmezi, a meglévő építmények átalakítására, bővítésére, felújítására, helyreállítására (ld. az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 1. mellékletének 8., 16., 30. és 40. pontjai fogalom-meghatározását) nem alkalmazza, és a szakhatóság bevonása nélkül hoz határozatot.

A Kr. 5. mellékletének 6. pontjában meghatározott szakhatósági közreműködés nem szűkíthető kizárólag építmény építésére, hanem mindazon építési tevékenységre kiterjed, amelynek során tűzvédelmi szakhatóságot érintő, eldöntendő szakkérdés merül fel, tehát akkor is, ha a meglévő építmény átalakításával, bővítésével, felújításával, helyreállításával

- az épület tűzveszélyességi osztálya megváltozik („A”-„C” tűzveszélyességi osztályba fog tartozni),
- „A”-„B” tűzveszélyességi osztályú helyiségeket fog tartalmazni,
- a közösségi helyiségeket tartalmazó építmény – szintenkénti összesített alapterülete 500 m²-nél nagyobb lesz,
- a „D”-„E” tűzveszélyességi osztályba tartozó épület rendeltetése ipari, mezőgazdasági és tároló épület,
- a minden olyan épület, amely nagy forgalmú, vagy tömegtartózkodásra szolgál, mozgásukban, cselekvőképességükben korlátozott személyek befogadására, elhelyezésére szolgáló helyiséget tartalmazó épületté válik,
- a meglévő lakó- és üdülőépületek színtszáma (kivéve pince) kettőnél nagyobb lesz.

A Kr. 43. § (2) bekezdésének c) pontja alapján az építési engedély és bejelentés, illetve bontási engedély és bontás bejelentése nélkül végezhető építési és bontási tevékenységet is csak más hatósági (védőterületi, biztonsági, közegészségügyi, tűzvédelmi, környezet-, természet-, táj- és kulturális örökségvédelmi, az egészséges és biztonságos munkavégzésre vonatkozó stb.) előírások megtartásával szabad végezni, ellenkező esetben a Kr. 43. § (3) bekezdése alapján a szabálytalanul végzett építési tevékenység jogkövetkezményeit kell alkalmazni (fennmaradási engedélyezési eljárás, vagy bontás elrendelése ld. Étv. 48. §).

A fentiekre tekintettel a másodfokú építésügyi hatóság felhívja a figyelmet a Kr. 5. melléklet 6. pontjának helyes alkalmazására, különös figyelemmel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. CXL. törvény (Ket.) 121. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a szakhatóság megkeresése nélkül kiadott határozat semmis.

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 54. §-a értelmében jogszabály-értelmezést tartalmazó jogi iránymutatást, elvi állásfoglalást csak az Országgyűlés és a Kormány adhat ki, tehát a másodfokú építésügyi hatóság erre nem rendelkezik hatáskörrel. Az Alkotmánybíróság a 60/1992. (XI.17) AB határozatában megállapította, hogy a jogalkotási törvény garanciális szabályainak mellőzésével hozott jogi iránymutatás, állásfoglalás kiadása alkotmányellenes, ennek megfelelően jelen állásfoglalás tájékoztató jellegű, arra bíróság vagy más hatóság előtt bizonyítékként hivatkozni nem lehet.

Készítette:

Haltrichné Dávid Emma
Hatósági Osztály

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói

Hirdetményi úton történő közlés a szociális- és egyes gyámhatósági ügyekben

A közigazgatási határozatot közölni kell az ügyféllel és azzal, akire nézve az jogot vagy kötelezettséget állapít meg, az ügyben eljáró szakhatósággal és a jogszabályban meghatározott más hatósággal vagy állami szervvel. A közlés egyik módja a döntés hivatalos iratként történő kézbesítése.

Abban az esetben, ha a postai küldemény az ismert címről azzal a megjegyzéssel érkezik vissza, hogy „**A címzett ismeretlen**”, vagy „**A címzett ismeretlen helyre költözött**”, egyéb közlési mód nem alkalmazható és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás vagy más állami szerv megkeresése sem jár eredménnyel – **a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 80. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az ügyben hirdetményi úton történő közlésnek van helye**. (Ebben az esetekben nem alkalmazható a Ket. 79. § (2) bekezdése szerinti rendelkezés, miszerint az iratot a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni, mivel ez a rendelkezés csak a „nem kereste” jelzéssel visszaérkező iratok esetében érvényesül.)

A Hirdetménynek tartalmaznia kell:

- a kifüggesztés napját,
- az eljáró hatóság megnevezését,
- az ügy számát és tárgyát,
- az ügyfél nevét és utolsó ismert lakcímét, illetőleg székhelyét, továbbá
- azt a figyelemfelhívást, hogy a hatóság az ügyben döntést hozott, de annak kézbesítése megghiúsult, ezért az ügyfél vagy meghatalmazottja a döntést a hatóságnál átveheti.

A Ket. 80. § (4) bekezdése alapján a hirdetményt

- a hatóság hirdetőtáblájára és
- az ügyfél lakcíme szerinti önkormányzat hirdetőtábláján **ki kell függeszteni,**
- a központi rendszeren és
- a hatóság elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján **közzé kell tenni,**

ezenkívül az önkormányzat hivatalos lapjában – ennek hiányában a helyi lapban –, valamint a hatóság hivatalos lapjában is közzétehető

Ha a hirdetményi úton történő közlés feltételei már nem állnak fenn (a címzett a döntést átvette) gondoskodni kell a hirdetmény eltávolításáról.

Fontos, hogy a hirdetmény kifüggesztésének és levételének időpontja dokumentálásra kerüljön, ezért a kifüggesztés és levétel napját a Hirdetményen fel kell tüntetni. A központi rendszer a Hirdetmény elfogadásáról, illetve levételéről elfogadó nyugtát küld, melyet az irathoz kell csatolni.

Ha a címzett a döntést átveszi, a Ket.-ben a döntés közlésére vonatkozó szabályokat és annak következményeit kell alkalmazni. Ha az ügyfél a hirdetményre sem jelenik meg, akkor a Ket.

78. § (10) bekezdése alapján a döntést a hirdetmény kifüggesztését követő tizenötödik napon közöltnek kell tekinteni.

A Ket. 81. § (3) bekezdése alapján, ha hirdetményi kézbesítésnek lenne helye, és a döntés az ügyfél számára kötelezettséget állapít meg, vagy alapvető jogát vonja el vagy korlátozza, a döntés közlésének megkísérlése érdekében kézbesítési ügygondnok **is kirendelhető**.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 127. § (3) bekezdése alapján pénzbeli és természetbeni ellátásokkal, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokkal és szakellátásokkal, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekkel (15. § (1)-(4) bekezdése szerinti ellátások és intézkedések) kapcsolatos eljárásokban **hirdetményi úton történő közlésnek nincs helye**. Ezekben az eljárásokban – amikor a Ket. szerinti hirdetményi közlésnek lenne helye – kézbesítési ügygondnokot kell kirendelni.

Készítette:

Prikkelné Fekete Erika
Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

Területi államigazgatási szervek tájékoztatói

Tájékoztató a 2010. évi Általános Mezőgazdasági Összeírásról

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) a 2010. évi XXIV. törvény alapján 2010. június 1. és június 21. között az ország valamennyi településén általános mezőgazdasági összeírást (ÁMÖ) hajt végre.

A 2010 júniusában folyó felvétel a magyar agrárstatisztika történetének hetedik teljes körű összeírása. Hasonló összeírások Magyarországon 1895-ben, 1935-ben, 1972-ben, 1981-ben, 1991-ben és 2000-ben voltak. Az adatfelvétel szükségességét az támasztja alá, hogy a legutóbbi teljes körű összeírás óta folytatódott a magyar mezőgazdaság 1990-es években megindult átalakulása, de emellett újabb kihívás elé állította az agráriumot az is, hogy 2004-ben Magyarország az Európai Unió tagja lett. Az összeírás feladata, hogy átfogó képet adjon a döntéshozóknak és a gazdálkodóknak egyaránt az átalakulás folyamatáról, a mezőgazdaság jelenlegi szerkezetéről és az ágazat szereplőinek helyzetéről.

Az ÁMÖ kiterjed a földhasználat, a növénytermesztés, az állatállomány részletes feltérképezése mellett a mezőgazdaságban foglalkoztatottak összeírására, mezőgazdasági szolgáltatások nyújtására és igénybevételére, valamint a mezőgazdasági termelési módszerek – talajművelési, öntözési, trágyázási stb. eljárások – számbavételére is. Újdonság, hogy a gazdaságokat nem a gazdálkodó székhelyével (lakhelyével), hanem a legfontosabbnak ítélt mezőgazdasági tevékenység (pl.: valamely növénytermesztési ágazat, állattartó telep, stb.) földrajzi helyével azonosítjuk. A földrajzi hely meghatározásához a helyrajzi számot, vagy a területalapú támogatások esetében meghatározott MEPAR-azonosítót használjuk fel. A kérdések megfogalmazásakor nagy gondot fordítottunk arra, hogy azok világosak, mindenki számára egyértelműen és könnyen megválaszolhatóak legyenek.

A termelőket, egyéni gazdaságokat szakszerűen felkészített összeírók keresik fel és személyes beszélgetés során töltik ki a kérdőíveket, míg a gazdálkodó szervezetek maguk töltik ki, s postán küldik vissza a KSH-nak. Mivel az összeírást törvény írja elő, a kérdésekre a válaszadás kötelező! Az adatgyűjtést elrendelő uniós és hazai jogszabályok értelmében Magyarországon adatot kell szolgáltatni az olyan mezőgazdasági tevékenységet folytató háztartásoknak és társas vállalkozásoknak (természetes és jogi személyeknek), akik az összeírás eszmei időpontjában (2010. június 1-jén):

- mezőgazdasági hasznosítás alatt álló termőterületet használnak, vagy
- mezőgazdasági haszonállatot tartanak, vagy
- intenzív kertészeti termelést, illetve gombatermesztést folytatnak, vagy
- mezőgazdasági szolgáltatást végeznek.

A KSH érintett munkatársain kívül mintegy 13 ezer összeíró, továbbá 3 ezer felülvizsgáló és területfelelős vesz részt az összeírás végrehajtásában. A résztvevők személyre szóló igazolványt kapnak. Szükség esetén az igazolvány sorszáma alapján, a KSH területileg illetékes szervezeti egységeinél ellenőrizhetik annak jogszerű használatát. Az összeírásban részt vevőknek, amennyiben az adatszolgáltató kéri, személyazonosító okmánnal is igazolnia kell magát. Az összeírás időszakában a KSH munkatársai az ingyenesen hívható **06-80-200-224**-es telefon-számon érhetők el, s készségesen válaszolnak az összeírással kapcsolatban felmerülő kérdésekre.

A KSH kéri a települések jegyzőit, hogy szükség esetén – például az összeírásban résztvevők toborzásakor településükre vonatkozó helyi információ szolgáltatásával, az összeírók képzéséhez szükséges helyiség biztosításával, stb. – segítsék a statisztikusokat az országosan is kiemelt fontosságú feladat eredményes végrehajtásában.

Központi Statisztikai Hivatal

Információk elérhetőségekről, változásokról

Jegyzői változások Békés megyében (2010. március)

Település	Távozó/távol lévő jegyző neve	Változás oka	Új jegyző neve	Jogviszony alapja	Változás időpontja	Megjegyzés
Pusztaföldvár	Sódar Ferencné	nyugdíjazás	Dr. Lipták Péter	helyettesítő jegyző	2010. március 23.	
Lókösháza	Dr. Kerekes Éva	helyettesítés megszűnt	Nagy László	kinevezés	2010. április 1.	
Telekgerendás	Dr. Simonné Ottlecz Éva	távollét	Kosznáné Pule Ilona	helyettesítő jegyző	2010. március 16.	Előreláthatólag június 30-ig tart a helyettesítés.

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter

lorincsik.peter@darkh.hu

62/562-656

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

🌐 www.darkh.hu

☎ 62/562-662

📠 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu